

Praeter hosce usus videtur Plato quartum alium perspexisse ad philosophiam pertinentem, quatenus falsas confutando opiniones purgationem animorum, velut medicus corporum exercet. Sic enim in Menone:¹⁴ *Ac si Sophistarum quispiam fuerit et Eristicorum et Agonisticorum is, qui rogit, dixerimus forte illi, mihi quidem dictum est, quod si non recte dico, tuum munus est suspicere [316] sermonem et refellere.* Hunc autem refellendi usum vocat in Sophista animae medicinam.¹⁵ *Hoc idem de anima senserunt illi, non prius ipsam habituram allatarum disciplinarum iuvamen, quam redarguens quis eum, qui redarguitur in pudorem coniiciat, eas, quae impedimento disciplinis sunt opiniones, eximens purgatum reddat, ita ut putet scire ea sola, quae scit et non plura. Itaque dicendum est elenchum esse maximam et perfectissimam purgationum.*

Hanc autem purgationem medici munus esse in corpore efficere, in anima vero philosophi celebre iam est ex Trismegisto mutuo sumptum. Purgationem falsae opinionis, διδασκαλικῆς partem, eodem Sophista facit fierique διερωτῶσιν ἀν interrogantibus de iis, id est per interrogationem; hoc autem munus dialectici esse clarum est. Dialecticum autem ad philosophum pertinere eodem ita statuit:¹⁶ *Sed enim dialecticum non alii dabis, ut ego puto, praeterquam ei, qui sincere et iuste philosophetur.* Quod ipsum late postea 7. Reipublicae atque alibi adstruit.

At contrario modo Topicorum author haec distinxit, ut philosophus et dialecticus longe alii essent, libro 8. ita scri-

¹⁴ καὶ εἰ μέν γε τῶν σοφῶν τις εἴη καὶ ἐριστικῶν τε καὶ ἀγωνιστικῶν οὐ ἐρόμενος [ἐρώμενος], εἴποιμ' [εἴποιμεν] ἀν αὐτῷ ὅτι ἐμοὶ μὲν εἴρηται εἰ δὲ μὴ ὡρθῶς λέγω, σὸν ἔργον λαμβάνειν λόγον καὶ ἐλέγχειν. [PLATO, Men. 75.c.8 – d.2]

¹⁵ ταῦτὸν {καὶ} περὶ ψυχῆς διενοήθησαν ἐκεῖνοι, μὴ πρότερον αὐτὴν ἔξειν τῶν προσφερομένων μαθημάτων ὄνησιν, ποὶν ἀν ἐλέγχων τις τὸν ἐλεγχόμενον εἰς αἰσχύνην καταστήσας, τὰς τοῖς μαθήμασιν ἐμποδίους δόξας ἔξελών [ἔξελῶν], καθαρὸν ἀποφήνη καὶ ταῦτα ἥγούμενον ἄπερο οἶδεν εἰδέναι μόνα, πλείω δὲ μή. [...] καὶ τὸν ἐλεγχον λεκτέον ως ἄρα μεγίστη καὶ κυριωτάτη τῶν καθάρσεών ἐστι. [PLATO, Sph. 230.c.7 – d.8]

¹⁶ ἀλλὰ μὴν τό γε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλω δώσεις, ως ἐγῷμαι, πλὴν τῷ καθαρῷ τε καὶ δικαίως φιλοσοφοῦντι. [PLATO, Sph. 253.e.4 – 6]